

**Комітет Верховної Ради України з
питань правоохоронної діяльності**

**Рішення Комітету щодо
експертного висновку
до законопроекту № 13384-1**

Згідно зі статтею 93 Регламенту Верховної Ради України, відповідно до предмета відання і за дорученням Голови Верховної Ради України Комітет для підготовки експертного висновку щодо відповідності вимогам антикорупційного законодавства розглянув проект Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення відповідальності за погрозу або насильство щодо військовослужбовця та образу його честі і гідності» (реєстр. № 13384-1), поданий народними депутатами України Іонушасом С.К., Неклюдовим В.М. та іншими народними депутатами України.

Відповідно до пояснювальної записки метою законопроекту є вдосконалення національного законодавства в частині положень, що встановлюють кримінальну відповідальність за погрозу військовослужбовцю та приниження його честі і гідності.

У проекті акта не виявлено корупційних факторів, які можуть сприяти вчиненню корупційних правопорушень.

Комітет висловлює зауваження щодо окремих положень проекту Закону, які містять правову невизначеність та надають слідчим Національної поліції дискреційні повноваження щодо прийняття рішень про відкриття кримінального провадження.

По-перше, слідчим Національної поліції надаються повноваження самостійно відкривати кримінальне провадження за образу честі та гідності військовослужбовця без заяви потерпілого.

Так, проектом Закону пропонується доповнити Кримінальний кодекс України новою статтею 345-2 «Погроза або насильство щодо військовослужбовця та образу його честі і гідності». Досудове розслідування такого кримінального правопорушення належатиме до підслідності слідчих органів Національної поліції.

Порушення честі та гідності є втручанням у сферу особистих немайнових прав особи. Відтак, право заявляти про таку образу має належати самій особі, яка вважає себе потерпілою. Однак проект Закону не передбачає внесення змін до статті 477 Кримінального процесуального кодексу України з метою

віднесення цього кримінального правопорушення до справ приватного обвинувачення. Отже, слідчі Національної поліції, без урахування позиції військовослужбовця, отримують повноваження самостійно визначати, чи мало місце порушення його честі та гідності, а також відкривати кримінальне провадження.

По-друге, проект Закону містить правову невизначеність у диспозиції статті.

У диспозиції нової статті 345-2 Кримінального кодексу України використано юридично невизначене поняття «образа», що створює умови для суб'єктивного тлумачення вчинених діянь та можливість їх різної кваліфікації.

По-третє, проект Закону містить правову невизначеність у кваліфікуючих ознаках діяння, а саме у визначенні статусу особи, образа честі та гідності якої визнається кримінальним правопорушенням.

Так, нова стаття 345-2 Кримінального кодексу України визнає потерпілим, зокрема, військовослужбовця, у зв'язку із здійсненням ним заходів із забезпечення національної безпеки і оборони України, відсічі і стримування збройної агресії. Однак у диспозиції статті не визначено достатньо чітко чи відповідальність має наставати виключно у разі вчинення діяння щодо військовослужбовця безпосередньо в момент виконання ним вказаних заходів, чи щодо військовослужбовця у будь-який момент часу.

Керуючись положеннями пункту 3 частини першої статті 16 Закону України «Про комітети Верховної Ради України», частини першої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, Комітет на своєму засіданні 02 вересня 2025 року (протокол № 194) дійшов висновку та прийняв рішення, що проект Закону України «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо вдосконалення відповідальності за погрозу або насильство щодо військовослужбовця та образу його честі і гідності» (реєстр. № 13384-1) **відповідає вимогам антикорупційного законодавства.**

Голова Комітету

Анастасія РАДІНА

